

Identitat i pertinença religiosa múltiple

En el món on vivim, on la pluralitat cultural i religiosa és present arreu, alguns cristians, pocs, afirmen sentir-se profundament cristians i, alhora, sentir que pertanyen a una altra religió o corrent espiritual. No parlem de cristians pocs formats, ja que alguns són doctors en filosofia o teologia, ni tampoc de gent immersa en [...]

26 Novembre, 2019 - ÒSCAR MARTÍ

En el món on vivim, on la pluralitat cultural i religiosa és present arreu, alguns cristians, pocs, afirmen sentir-se profundament cristians i, alhora, sentir que pertanyen a una altra religió o corrent espiritual. No parlem de cristians pocs formats, ja que alguns són doctors en filosofia

o teologia, ni tampoc de gent immersa en una crisi general de valors o poc compromesa, ja que viuen una vida de fidelitat a la seva vocació de servei a la comunitat, dins el si de l'Església, com és el cas de Raimon Panikkar, el P. Henry le Saux i d'altres. En tot, no sempre poden explicar-ho de forma raonada, ni estan exempts de dubtes.

La principal crítica que se'ls hi fa és la de ser relativistes, d'afirmar que la veritat és relativa. En realitat, però, el que ells admeten és que hi ha una veritat absoluta, tot i que, per les nostres limitacions, no la podem arribar a conèixer plenament. La realitat és pluridimensional, com són plurals les persones, les societats i les cultures. L'ideal no és la unitat total en una religió o veritat, car el món real és un món de varietat i de complexitat que no exclou l'harmonia.

Un exemple d'aquesta forma de pensar i viure són els primers cristians que es sentien, a la vegada, plenament jueus i plenament seguidors de Jesús. Als fets dels apòstols hi llegim «cada dia eren constants a assistir unànimement al culte del temple» (Ac 2,46a). Fins i tot després del concili de Jerusalem veiem que els jueus seguidors de Crist, seguien sent fidels a les seves tradicions.

Les Conferències Episcopals de l'Església catòlica de l'Àsia defensen les bases teològiques que donen suport a la presència de l'Esperit Sant *fora* de l'Església. Aquesta presència ens impulsa els cristians cap al diàleg amb les altres religions i ens permet veure la veu de l'Esperit donant testimoni de la meravellosa varietat de l'autorevelació de Déu a l'home. Aquest pensament és deutor del pensament de Sant Ireneu, qui suggereix que Jesús i l'Esperit Sant són dos agents personals diferents, funcionen com les «dues mans» del Pare, i duen a terme un únic pla d'acció que és el de Déu Pare; així és possible veure l'acció salvadora de Déu en els pobles abans de Crist, com també a l'actualitat en els pobles no cristians.

Òbviament, les solucions als problemes d'identitat no són fàcils i per això cal acceptar un cert procés de prova i error, car els humans no evolucionem de forma absolutament lineal. Cal aprendre dels nostres errors passats, tant si són d'acció com d'omissió.

Òbviament, no totes les iniciatives són reeixides, però les que ho són, tenen molts cops una importància cabdal. Com diu el papa Francesc: «Més que la por a equivocar-nos, espero que ens mogui la por a tancar-nos dins les nostres estructures... en les normes que ens transformen en jutges implacables». En conseqüència, cal admetre les diferències, no sols entre els països d'Occident i d'Orient, sinó també, per exemple, entre la gent que té formes de pensar més «modernes» o formes de pensar més «tradicionals», visquin on visquin.

Fins i tot, possiblement la paraula *solució* no sigui la més adequada per abordar aquests tipus de conflictes d'identitat i no ens hauria d'espantar la paraula *conflicte*. Els conflictes són realitats quotidianes que cal atendre buscant pactes que funcionin durant un temps. De fet, un conflicte ben resolt acaba sent el ciment d'una societat harmoniosa. Sempre hi haurà tensió positiva entre les diferents creences i religions.

Finalment, cal reconèixer que aquests reptes ens obliguen a un major aprofundiment en la mateixa fe, per tal de ser capaços d'argumentar les raons de les nostres creences.